

PITOPITO KORERO.

NGA TUPAPAKU.

KUA tae mai nga reta a Reys T. Tawhai me A. Tamihere, he whakaatu mai i te matenga o Peni te Huki, he rangatira no Whakatane, he tangata murae, he matua he pou no te Habi ki era wahi. Naana i whakatau ki Te Poroporo nga minita mo te tukiva o Tuhoe ko ia te kaohi o ona iwi ki roto ki nga iwi o te Tairawhiti; naana i arataki nga iwi o te Tairawhiti ki roto o Whakatane i te tau 1899. I te materga e Eruera Kawhia ka reia mai rau ano e ia i tona whenua, te haerenga mai ki te tangi ki tona hoa, a, no reira hoki ia i tino arohatia ai e Ngatiporou.

E toru rawa nga reta kua tae mai ki a matou he whakaatu mai i te matenga o Rev. Hemi Taitemu o Parengarenga, te Aupouri, i te takiwa ano i mate ai a Atirikona Karaka, i whakanturia e matou te matenga i tera putatanga o Te Pipi. Kua ngaro te hepara o tera pito o te motu, kua ngaro te kaumatua o te Hahi i tera wahi, kua temoa he wahi ke te kai ngaki o tera pito o te maara a te Ariki, a, mana e titiro e whakarite tetahi atu. Hoatu e koro, waiho nga hua o tau mabi i muri nei hei pou whakamaharatanga mou.

No '75 o nga ra a Noema nei i mate ai a Te Manannu Paerata ki Tokomaru. He tamaiti rangatira, he huatahi, he mokopuna na Hone Paerata.

HE TAKUTA MAORI.

Kua hoki mai a Maui Pomare i a Amerika i te ako ki te mahi takuta, a inaianei kaa tino takuta ia. (Kaore e tino whakamana nga takuta o Amerika e te pakelia pera me nga takuta o Ingangrang.) Kei te tono a Pomare kia whakaaetia ia kia mahi takutu i Niu Tireni nei. I whakaaekona a Pomare ki Te Aute; i a ia i reira ka huri ruua ko Mitai Mikaera ki te hahi e whakatapu nei i te Hatarei, ara te Seventh Day Adventists. Ko Pomare i haere ki Amerika ko Mitai ki Merepana, he aha ranei kei te karetii Pikopo ke i Poneke a Mitai inaianei. He mahia nga tau i ako ai a Pomare ki te karetii o tona habi. I etahit wa ka haere ia ki te kauwhau i nga taonga mo te alhua o te Maori. I kitia e ia tana whai-korere ko: "Aotearoa."

KANUI TE TOHORA.

He tau nui rawa tenei te tohora. I te rerenga mai o te Aotearoa i Akarana ki Turanga nei, whakawhiti ana i runga i te tuata o te tohora.

Kei te Aupouri tetahi wahi kua nui rawa nga tohora kua mate. Tukuna ai he kupenga nui ki te moana, hei te urunga o te tohora ki roto ka tawhiwhi ka pokaihaha noa iho, katahi ka patua. No enei ra tata ka tae mai te korero kua pae e 50 tohora ki Omaio, kotahi tonu te paenga ki uta. Ki te korero a nga tangata o reira, ko te take i pae ai he whakatangata no te kahui ki uta i te rongonga i tetahi knao tohora e tangi ana.

(E mea ana nga niupepa, he komiti tonu te mahi a te Whanau-a-Apanui i nga po katoa, ara he whakaaro ki te rahuhi tangi o te moana i te matenga o a ratou tamariki. Kua tahuina etahi o ana ika, engari kaore ano kia hokona, i runga i tenei raturaru. Tera ra e pehea te tukunga iho. Ka honoka ranei nga hinu, ka ringiringitia ranei.)

TE PEKERAPU O HONE HEKE.

Kua puta a Hone Heke ki waho o tona pekerapu, e ata whakariteritea ana e ia ana nana katoa.

HE APAKURA.

Kua tae mai ki a matou te tangi a Te Kura-a-Mahaki mo te aitua o Te Whanau-a-Apanui. E pouri ana matou, e kore e taea te ta taua taovi tino pai i te apiapi rawa o ta tatou Pepa i te roa rawa hoki o te takiwa i pa ai taua aitua. -- Etita.

TE ARAWHATA KI TE MATAURANGA.

TERA tau, i aku korero mo "Etahi tamariki Maori," i parauitia e TE PIPIWHARURU oputa taku kupu, tera e whakaaturi e au, hei titiro ma te tangata, nga mabi me ngamoni e tae ai nga tamariki Maori ki te karetii nui o Niu Tireni, ara ki te Uniwhahiti (University). E wha nga manga o te uniwhahiti o N. T., kei Otepotei (Dunedin), kei Otautahi (Christchurch), kei Poneke, kei Akarana. Tokorima ano nga tamariki Maori kua tae ki te uniwhahiti, ko Apirana Ngata me Reweti Kohere ki Otautahi, ko Hanuora Hei ki Akarana, ko Tutere Wi Repa me Pita Paaka ki Otepotei. O tenei tokorima, ko Apirana Ngata anake kua tutuki ki te mutungā mai, ara kua tu ia kei runga o te huahua whakamutunga o te matauranga. Ka whakaatu au i konei, kei pohehe te tangata, ko ahau ko te kai tubi i enei korero, kuore ano kia tae ki te huahua whakamutunga, heoi taku ko te whakaatu i te huarahi ki nga tamariki kaore ano kia hikoi te